

Územní systém ekologické stability (ÚSES)

(aneb nové metodické materiály MŽP připravené
ve spolupráci s MMR)

*Informace odboru obecné ochrany
přírody a krajiny MŽP*

Mgr. Pavla Kůsová
pavla.kusova@mzp.cz

1) ÚSES – trocha teorie

2) Metodická pomůcka pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability

- *Věstník 8/2012*
- *Předpoklad další aktualizace v lednu 2013 – připomínky a náměty možno zasílat MŽP*

3) Společné metodické sdělení MŽP a MMR k uplatnění požadavků dotčených orgánů k návrhu zadání územního plánu

- *Věstník MŽP č. 3/2012*
- *Stále živý materiál – připomínky a náměty možno průběžně zasílat MŽP i MMR*

1) ÚSES – trocha teorie

ÚSES – cíle

- uchování a podpora rozvoje přirozeného genofondu krajiny,
- zajištění příznivého působení na okolní, ekologicky méně stabilní části krajiny a jejich prostorové oddělení,
- podpora možnosti polyfunkčního využívání krajiny,
- uchování významných krajinných fenoménů

K výše uvedeným se stále více přidává potřeba řešit:

- prostupnost krajiny a její narůstající fragmentaci,
- zastavování krajiny bez ohledu na její přirozené funkce, které má plnit,
- zachování co nejširšího spektra druhů (biodiverzita), ekosystémů a biotopů.

1) ÚSES – trocha teorie

Význam ÚSES

- Je plánovacím nástrojem, jeho význam pro ekologickou stabilitu krajiny je zásadní, neboť kromě ekologicko-stabilizační funkce pro krajinu plní i řadu dalších funkcí a může být součástí mnoha dalších opatření nezbytných pro správné fungování krajiny jako celku (protierozní opatření, revitalizace, protipovodňová opatření apod.)
- ÚSES je závazně vymezen v ÚPD obcí i krajů, KPÚ či LHP
- specifikace funkčního využití ploch (dle vyhl. 501/2006 Sb.) a úkolů pro územní plánování, případně podmínky využití daných ploch zařazených do ÚSES
- ÚSES, chápaný jako vzájemně propojený soubor přirozených, pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu, je jedním z limitů využití území.

1) ÚSES – trocha teorie

Význam ÚSES

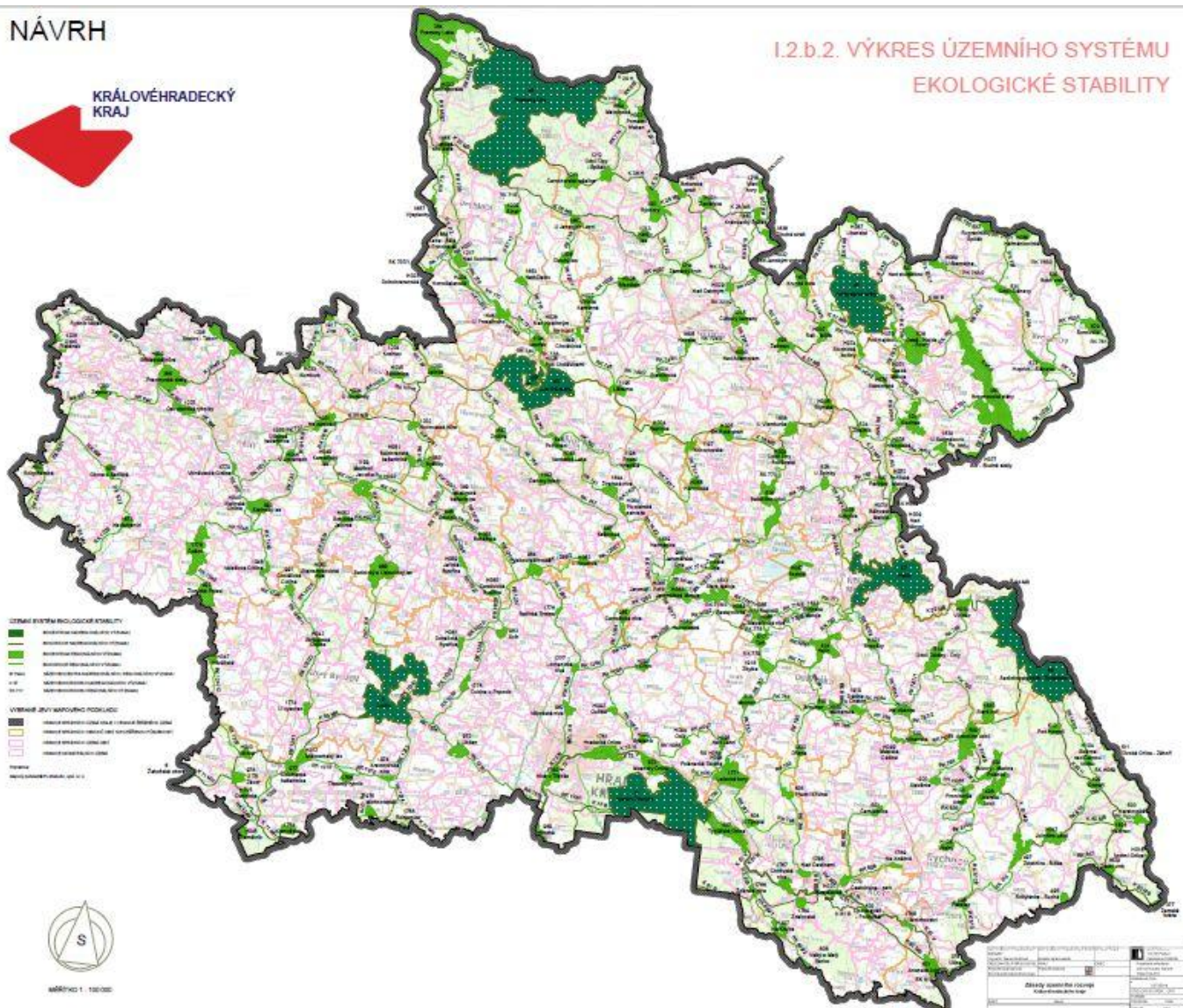
- ÚSES je účinným nástrojem ochrany přírody a krajiny na všech úrovních od lokálních až po nadregionální.
- Vytváření ÚSES je podle § 4 odst. 1) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát.
- V rámci PÚ patří mezi opatření na zvyšování ekologické stability krajiny řešené v rámci plánu společných zařízení KPÚ. Zde je také důležitá vazba na jeho detailní vymezení, vypořádání majetko-právních vztahů a jeho následnou realizaci

NÁVRH

I.2.b.2. VÝKRES ÚZEMNÍHO SYSTÉMU EKOLOGICKÉ STABILITY

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

1) ÚSES – trocha teorie

Význam ÚSES

Jeho silnou stránkou je:

- významná vazba na proces územního plánování a tím pádem naplnění celospolečenské dohody v rámci schváleného územního plánu
- celorepubliková působnost
- 20letá historie
- propracovaná teoretická východiska včetně návaznosti do dlouhodobé praxe
- naplnění cílů EU na vytváření tzv. „Green infrastructure“

1) ÚSES – trocha teorie

Význam ÚSES

Jeho slabou stránkou jsou:

- rozhodování o ÚSES bez kvalitních podkladů
- žádné nebo naopak přílišné prosazování prostřednictvím kompetentních OOP, případně využívání ÚSES k prosazování jiných zájmů
- nevhodné a časté změny jeho vymezení bez odborných podkladů (ať už z důvodů investičního tlaku nebo tlaku vlastníků pozemků, kde je vymezen) atd.
- nedostatečná provázanost s pozem.úpravami
- nedostatek státní půdy vhodné pro směny, možnost směnit pozemky pouze v případě pozemkové úpravy
- legislativní nejasnost, překryv kompetencí
- metodická různorodost (potenciál x aktuální stav)
- chybějící metodické vedení

2) Metodická pomůcka pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability

Důvody pořízení a cíl:

Zlepšení výkonu státní správy v oblasti aplikace ÚSES z důvodu velmi rozdílných přístupů k ÚSES napříč republikou i státní správou, snaha o sjednocení a navržení postupů pro lepší výkon státní správy v této oblasti, využití stávajících nástrojů pro zlepšení této činnosti

2) Metodická pomůcka pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability

Obsah – nejdůležitější kapitoly:

1. Použité zkratky, legislativní normy, základní pojmy a odkazy z textu
2. **Právní úprava ÚSES** - komentované znění zákona a vyhlášky s důrazem na použití v praxi
3. **Úloha OOP při tvorbě územně analytických podkladů** - zdůraznění nezbytnosti aktualizovat ÚAP v souladu s aktuálními oborovými dokumentacemi
4. Předkupní právo a vyvlastnění
5. **Zásady vymezování a upřesňování ÚSES, hierarchické úrovně ÚSES** – sjednocení terminologie, přístupů k vymezování, aby všichni měli stejný přístup v rámci vymezování jednotlivých hierarchických úrovní v rámci ZUR a ÚP, důraz na využití institutu Plánu ÚSES dle vyhlášky

2) Metodická pomůcka pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability

Obsah – nejdůležitější kapitoly:

6. **Působnost orgánů státní správy ve vztahu k ÚSES** - *popis kompetencí k ÚSES z hlediska jednotlivých procesů dle stavebního zákona, zdůraznění spolupráce odbory s působností na úseku ochrany přírody a krajiny s odbory s působností na úseku územního plánování*
7. Zajištění prostupnosti pro živočichy v místě křížení dopravní infrastruktury se skladebnými částmi ÚSES
8. Těžba nerostů v ÚSES – dohoda MŽP, MPO a ČBÚ
9. Role MŽP v problematice ÚSES³²
10. Doporučení – spolupráce s projektanty ÚSES, AOPK ČR
11. Aktualizace metodické pomůcky

3) Společné metodické sdělení MŽP a MMR k uplatnění požadavků dotčených orgánů k návrhu zadání územního plánu

Důvody pořízení a cíl:

- MŽP a MMR - společná metodická podpora
- zaměření na zadání ÚP – proces a požadavky DO
- postupné rozpracování jednotlivých fází procesu ÚP
- efektivní uplatnění zájmů OPK v procesu ÚP
- zejm. pro DO ochrany přírody, využitelné obecně

Důraz na:

- výkladové a věcné ujednocení postupů
- spolupráce a součinnost pořizovatelů ÚP a DO
- komplexnost řešení celého území obce
- požadavky – soulad - veř. zájem, legislativa, obsah a účel ÚP

Děkuji za pozornost!

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

